

288
223 247

Caput primū nullo Diuino, ^{præcepto} adstringi laicos, ut sub utraq. spe comunicent

(33) Principio itaque sancta Synodus re multum, diuq. considerata et expensa docet, nullum in Diuinis scripturis extare præceptū, quod laicos omnes, et clericos non sacrificantes obliget sumere Eucharistiæ sacramentum sub utraq. specie. Et si enim Christus dominus in ultima cena uenerabile hoc sacramentum instituit, atq. adu. Apostolus tradidit: non tamen illa institutio, et traditio eam uim habere existimari debet, ut laici, et clerici non sacrificantes, statuto Dñi ad utramq. speciem teneantur; cum eius Sacramenti modus, et ritus præbendi sub altera uel utraq. specie in potestate Ecclesie positus sit, ut illa pro Spiritus sancti inspiratione, et temporum, locorum, personarumq. ratione, hunc uel illum ritum approbet, et filiis suis obseruandum præscribat. Ecclesia enim, quum secundum Apostolum columna sit, et forma, mentum ueritatis, in ministrandis mysterijs sibi creditis errare non potest: et cum sit pia mater, opportuno, et conuenienti cibo filios suos alit, isam etsi sacram. Christi auctore instituta sunt, tamen modus his utendi, Ecclesia est reseruatus, que in administrandis sacramentis consilium, rationemq. adhibens, eorum ritum uariat, prout sibi uidetur expedire

Demonstrat id Sacramentum Baptismi, toties, quo ad eius modum, uariati. tribus enim mersionibus aliquando celebratus etiam unicum admisit; mersio quoq. aspersio, et effusio sæpe eius ritum mutauerunt. Quare agnoscens sancta mater Ecclesia hanc suam in ministerio, et usu sacramentorum auctoritatem, edocta a Spiritu sancto, qui Spiritus est sapientia, et intellectus, Spiritus consilij, et pietatis olim a primordijs Christiana religionis diu. utramq. speciem fidelib. dispensauit; et eadem postea duce eodem Spiritu grauib. et iustis causis adducta, alteram tantum speciem pams seruet, laicis, et clericis non celebrantib. præbuit

sed
est

dispendis

reliquis. / delegatis

Quare non est quod quidam urgeant veteris et primitiva
Ecclesie usum, quem utriusq. speciei fuisse sancta Synodus
non ambigit, sed ita tamen, ut neq. ex Divino precepto sit
observatus, et eo ipso tempore, quo utraq. species servabatur
altera etiam species panis, pastorib. ita disponentib.) cum
res postularet, data fuerit: ut et sacra litera innuunt,
et apud vetustos, et illustres Ecclesie Doctores, et re-
ceptas, ac probatas Historias, videre est
Iam quod Dominus dixit, Bibite ex eo omnes, nihil utriq.
speciei laicorum patrociniatur; quum haec verba ad solos
Apost. quos sacerdotes in cena instituebat, dixisse
dominum, vel ex hoc liquet, quod Marcus ait, Et biberit
ex eo omnes, quod si ad alios fideles illud spectare
existimandum est, ad illos demum pertinebit, qui
sacerdotij munera obeuntes, in Apostolorum locum
successerunt, hoc est presbiteros, et Episcopos, quorum
est Christi corpus et sanguinem sub utraq. specie percipien-
dum sub utraq. venerabile hoc sacramentum conficiunt.
quod potissimum Christus ipso facto suo in illa ultima
cena eos docere intendebat

Sed neq. illa verba Domini: Qui manducaverit, et
biberit eius sanguinem non habebit vitam in vobis, etc.
accipi debent, ut ipsis utraq. species laicis precipiantur.
Nam quamvis multos Graecos, et Latinos Patres sequendo
concedendum sit, verba illius capituli ad Eucharistia
sacramentum pertinere: non tamen ex praedictis
verbis colligi potest panem manducandum et calicem
bibendum Dominum precepisse. sed cum a vocabulis
panis, et calicis abstinuisset, qua sunt a tribus Evan-

insid. illa h. l.
f. 10. v. 3. aug.
f. 12. v. 1. aug.
bona. v. 1. l.
nomini. l.

289
224

gelatus, et Paulo ad Eucharistia sub utraq. specie
significationem commemorata, se non de speciebus loqui
sed de corpore suo, et sanguine, quae sub speciebus singulis
integra et continentur, et percipiuntur, significavit.
Husq. autem Dominus in illo vi. capite de calice, et
uino meminit, et uniuersam illam cum Capernaui
disputationem uno uerbo absoluit, dicens. qui mandu-
cat hunc panem, uiuet in aeternum.

Caput 2^m tantum suscipi sub una specie, q^u sub utraq.
Declarat praeterea sancta Synodus, quo ad contenta
sub speciebus attinet, non minus suscipi sub altera specie
quam sub utraq. quum Christus totus et integer sub
qualibet specie contineatur, et suscipiatur. Ad hoc,
idem fructus (quantum ad uim, et efficaciam ipsius
sacramenti attinet) gratia spiritualis, quae ad
salutem^{es} necessaria percipitur, ab ijs qui unam spem
tantum, atq. ab ijs qui utramq. sumunt: cum non
minus (ut dictum est) sub una, quam sub duabus
speciebus totus, et integer contineatur Christus; quem
qui sumit, illi unitur, atq. coniungitur, immo
potius admirabili quodam modo in eum transfor-
matur. Unde cuius sumentium ad alimentum suppedita-
tatur, quod sibi ad reficiendam, conseruandam
et augendam spirituales uictam, est necessarium

Caput tertium de Comunione paruuloru
Ex his manifestum fit, infantes, qui nondum usum ra-

Indeserui?
Docet praeterea - S. sy.
m. declarat 4.

nonis habent, nullo tenore Divino precepto ad suscipiendum
Sacramentum Eucharistiae, quum enim illa aetas tenera
sit, nec apta ad manducandum, non debet cogitari ad
illos esse datum. Accipite, et manducate, cumq; etiam
ad hoc iudicio, et mentis discursu infantes non possunt
sane escam ab alijs communibus discernere, ut Apostolus
praecipit. nec etiam memoriam passionis Domini recollere
ut Christus ipse instituit, nec illa, qua decens est uen-
ratione adorare. Manducaverunt enim, et adoraverunt

ps. 21. uel. 22.

infantes

(inquit scriptura) Quocirca, merito Ecclesia Catho-
licum communicandi, sustulit, quem olim in quibusdam
Ecclesijs fuisse, sancta Synodus non ignorat, easq; rationes,
quibus hic ritus antiquatus est, ita ualidas iudicat, ut
etiam in posterum infantibus Eucharistiam dari pro-
hibere esse decernat. Nec ideo damnanda est antiqui-
tas, qua eam consuetudinem in quibusdam locis aliqui
seruauit; sed potius commendanda Ecclesiae oeconomia,
qua in illis religionis rudimentis nonnulla fieri permit-
tuntur, quae in progressu temporis, accedente usu, atq; experientia
rerum, Spiritu sancto auctore, uel perfectius excoluntur,
uel in melius mutauit. Neg tamen Sacramenti fructu
priuantur infantes, quum sicut per corda, et ora
gestantium credunt, et confitentur, ita etiam per
eorundem ora spiritualiter manducant, et bibant,
non secus atq; in matris utero inclusi, edente et
bibente matre reficiuntur, et aluntur, ut pulchre
et eleganter docuit B. Augustinus.